

Rnudsen: Naar den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 5te Valgkreds (G. M. Petersen) siger, at jeg taler for, at de større Eiendomsbesiddere skulde blive frie for Sneekastningsarbejde, saa er det aldeles urigtigt. Jeg taler for, at Veiene skulde kunne holdes farbare for Snee, men det troer jeg ikke altid vil kunde lade sig gjøre, naar man gaar frem paa den Maade, her er foreslaaet. Naar den samme ærede Taler har sagt, hvorfor gjør man ellers Arbejde efter Hartkornet paa Veiene, da veed han ligesaagodt, som jeg, at det er noget ganske Andet end Sneekastningsarbejde. Den ærede Rigsdagsmand veed, hvorfor jeg taler, og anseer det billigt, at Sneekastningsarbejdet skal udføres efter Folkehølet. Det er, for at man kan skaffe det Mandskab tilstede, som der til en given Tid gjøres Krav paa til Sneekastningsarbejde.

S. Jensen: Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 1ste Valgkreds (Rnudsen), som nu har talt flere Gange, har gjort opmærksom paa, at de store Eiendomme næsten vare ulykkeligt stillede, naar de skulde deeltage i Sneekastningsarbejdet efter deres Hartkorn, da det var saa vanskeligt at skaffe Folk tilveie. Men man kunde da ogsaa synes, at de vare ligesaa ulykkeligt stillede, naar de skulde til at høste, thi det er en Tid, hvor de ikke kunne udføre deres Arbejde ved egne Folk, men saa veed de Naad for at sende Folk ud for at hente Folk hjem til sig langt borte fra, og naar de om Vinteren, naar Sneen ligger op til Taget af Husene, skal til at skaffe Sneen af Veien, kan de jo ogsaa kjøre langt bort, hvor der ikke er faldet saa megen Snee, og hente Folk der. Dette kan være ubehageligt nok, men hvorfor stille de store Eiendomsbesiddere sig da ikke ved noget af deres Hartkorn? Jeg vil raade dem til at stille sig ved noget af det Hartkorn, de have, saa at de kunne have nok i at holde 4 Mand paa Gaarden.

J. N. Hansen: Jeg skal gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at han nu kom til at indrømme, og det meget alvorligt, at det ikke var rigtigt at tage Hensyn til Folkehølet ved Udførelsen af Naturalarbejde.

Det er, hvad vi ere komne til i den senere Tid, og som jeg haaber, vi ikke skulle frasalbe. Da vi her forhandlede Hartkornsegaliseringens loven, erindrer jeg, at vi hørte mange alvorlige Ord angaaende et Punkt i Regleringens Udkast, hvor der med Hensyn til det frie Hartkorns Deeltagelse i Naturalarbejds Udførelse ogsaa var fastsat, at der foruden Hartkornet ogsaa skulde tages Hensyn til Folkehølet; men Rigsdagen fjød denne sidste Bestemmelse ud og tog den Bestemmelse, at alt Naturalarbejde skulde udføres af Hartkornet, og det er det Princip, som vi maae holde fast ved og benytte; jeg troer, at vi vilde gjøre Uret ved ikke at overholde det. Det kan aldrig være retfærdigt imod den mindre Besidder, at han skal yde mere i Forhold til det, han eier, end den Større; det er kun en retfærdig Fordring, at Alle skulle yde ligemeget. Naar der er en fysisk Umulighed tilstede, som der i enkelte Tilfælde kan være, saa maa den større Besidder klare for sig paa anden Maade, men han maa derfor ikke blive fri for Byrden; men den Deel af Byrden, som han ikke kan udrede paa den bestemte Maade, maa han udrede paa anden Maade; det er det eneste Princip, som er retfærdigt. Det var en ganske forunderlig Beviisførelse, som den ærede Rigsdagsmand brugte i det Udraab: „Hvor bliver saa Sneen af!“ Han havde nemlig sagt, at i de Tilfælde, hvor alle Huusmandene vare optagne, hvor der altsaa ikke var flere at faae tilleie, og hvor den Paagældende leverede det Antal Karle, som han havde, men som ikke var tilstrækkeligt ifølge hans Hartkorns Størrelse, der maatte det være ham tilladt at indbetale til Communitens Kasse det Beløb, som han ellers maatte have udbetalt, naar han kunde have faaet leiede Folk; men jeg vil spørge den ærede Rigsdagsmand: hvor blev saa Sneen af? Naar alle de Folk, der vare at faae, vare optagne i Forveien, saa vilde dog Sneen blive liggende, hvad enten han betalte eller ikke betalte et Beløb til Communitens Kasse for det Mandskab han manglede. Spørgsmaalet rammes altsaa slet ikke; det er kun i de Tilfælde, hvor ikke hele Arbeidskraften er optagen, at der kan være Tale for ham om at benytte leiede Folk til det Arbejde, som han mangler